

MONITORUL

PRIMĂRIEI ORAȘULUI DETA

Anul XIV • Nr. 167 • Septembrie 2022 • Apare lunar • GRATUIT • www.detatm.ro

Sfințirea Bisericii Ortodoxe Sârbe, un eveniment înălțător pentru credincioșii din Deta

Tradițiile, datiniile, folclorul, portul popular, limba, dar mai ales credința constituie emblemele identității unui popor. Identitatea comunității sârbe din orașul Deta a fost întărită sâmbătă, 17 septembrie, odată cu sfințirea primei biserici ortodoxe sârbe zidite, în orașul Deta. Acest eveniment reprezintă un act cultural și confesional primordial în istoria etniei sârbe din Deta, având în vedere faptul că biserica va constitui de acum înainte principalul simbol al etnicilor sârbi din localitatea noastră și va dăinui peste veacuri ca o dovadă vie a prezenței comunității sârbe în orașul Deta.

Despre sfințirea unei biserici canoanele bisericesti spun: „Această casă Tatăl a zidit-o; această casă Fiul a întărit-o; această casă Duhul Sfânt a înnoit-o, a luminat-o și a sfințit sufletele noastre”. O dată cu sfințirea construcției văzute, are loc și sfințirea sufletelor noastre, statornicindu-se legătura dintre biserica de zid, care este reprezentarea vizuală, arhitectonică, a Bisericii vii, formate din preoți și enoriași unei parohii. Astfel, toți cei prezenți la sfințirea bisericii ortodoxe sârbe din Deta au putut gusta din bucuria și emoțiile inegalabile ale unei asemenea slujbe, de o rară frumusețe. După Dumnezeiasca Liturghie, putem spune că această sfântă oficiere este cea mai impresionantă și mai plină de semnificații, agonisind clipe cerești în sufletele participanților.

Evenimentul a debutat vineri, 16 septembrie, când în cadrul slujbei de vecernie au fost pregătite sfânta masă din altar și moaștele care urmau a fi pecetluite în masă la slujba de sfințire. Acestea au fost însoțite de intense rugăciuni oficiate de către vicarul episcopiei sârbe de Timișoara, preot Marincio Marcov, protopopul episcopiei sârbe Stoian Petrovici și monarhul Justin Stojanovic.

Ziua de sâmbătă a îmbrăcat orașul Deta într-o zi de mare sărbătoare având în vedere faptul că au călcat pragul orașului nostru foarte mulți preoți și invitați. Invitatul principal a fost însă, episcopul Luchian, administrator al episcopiei sârbe de Timișoara, care a fost întâmpinat de toți membrii ansamblului Sveti Nikola Deta în costume populare, primind flori de la cei mai mici dintre aceștia. Episcopul a fost întâmpinat de asemenea și de cei 30 de preoți sârbi din județul Timiș, alături de gazdă, preotul paroh al bisericii ortodoxe sârbe, părintele Liubodrag Boghicevici, participând, împreună, la

slujba de sfințire. Printre soborul de preoți s-a numărat și protopopul zonei Deta, părintele Ciprian Boșca, precum și preotul paroh al bisericii ortodoxe române, părintele Ciprian Blagoe. Împreună cu enoriașii au înconjurat de trei ori lăcașul urmând să intre în noua biserică unde a avut loc sfințirea acesteia urmată de oficierea Sfintei Liturghii. În cadrul Sfintei Liturghii toți membrii ansamblului Sveti "Nikola Deta" au cântat un cântec bisericesc, episcopul fiind atât de încântat de frumusețea acestui moment încât a cântat împreună cu aceștia. Tot în această biencuvântată zi a fost celebrat și hramul bisericii ortodoxe sârbe din Deta, astfel, potrivit tradiției poporului sârb care datează de sute de ani, a fost sfințit și tăiat colacul de către nașii rugii, iar acesta a fost preluat pentru ca tradiția să dăinuiască în continuare mult timp de acum înainte. După oficierea slujbelor, însemnata celebrare a fost presărată cu muzică și dans tradițional sârbesc care au fost oferite de către orchestra de tamburași "Melem" din Kikinda, Serbia, un cadou dăruit comunității sârbe la ceas de mare sărbătoare de către Primăria Orașului Deta, dar și de către membrii ansamblului Sveti Nikola Deta care au încântat privirile numeroșilor credincioși cu dansuri tradiționale și autentice sârbești, specifice zonei orașului Deta.

La finalul liturghiei părintele paroh Ljubodrag Boghicevici a fost decorat de către episcopul Luchian cu statutul de preot iconom datorită activității bisericesti remarcabile. Pe lângă numerosul sobor de preoți și monahi prezenți, la eveniment au participat și primarul orașului Deta, domnul Petru Roman, căruia i-a fost înmănată o diplomă de excelență pentru însemnata contribuție adusă la zidirea bisericii, viceprimarul orașului Deta, domnul Radu Rotar, precum și deputatul, dar și președintele Uniunii Sârbilor din România, domnul Ognean Cârștici.

Frumusețea evenimentului a fost marcată și datorită prezenței a numeroși cetățeni ai orașului nostru, care fac parte din diferite comunități etnice. Astfel, pe lângă etnici sârbi, la slujba de sfințire și la Sfânta Liturghie au luat parte și etnici maghiari, germani, bulgari dar și credincioși ortodocși români, ceea ce dovedește încă o dată respectul și buna înțelegere care există între comunitățile etnice din localitatea noastră, aceștia formând împreună nu doar multiculturalitatea orașului, ci și impresionanta interculturalitate care există în orașul nostru, și care reprezintă un model în societatea de astăzi.

Odată sfințită, Biserica Ortodoxă Sârbă face parte din intersecția spiritualității orașului Deta, în care dăinuiesc laolaltă trei biserici: catolică, ortodoxă română și ortodoxă sârbă, fapt extrem de rar în țara noastră și unicat pentru Banat, lucru de care începând de astăzi ne putem mândri.

În acest fel sfințirea bisericii ortodoxe sârbe, un eveniment istoric și mult așteptat în orașul Deta, constituie una din cele mai impresionante și mai emoționante rânduieli bisericesti, ce aduce peste zidurile cele noi, dar și peste credincioși, harul sfânt și sfințitor, făcându-ne părtași unei negrăite bucurii duhovnicești. (Diana Božić)

Editorial

Petru Roman

Deta este la înălțime!

Sfințirea unei biserici este un moment de referință în viața unei comunități. Fiecare lăcaș de cult care își deschide porțile pentru credincioși înseamnă încă un pas spre dezvoltarea spirituală întru credință a comunității în care trăim. Credința ne apropie de Dumnezeu. Credința ne apropie unii de alții, dar ceea ce este mai important, credința trebuie să ne apropie de noi înșine. De aceea sfințirea Bisericii Ortodoxe Sârbe din orașul nostru a fost un prilej de bucurie dar mai ales de reflecție și de rugăciune. Am avut oaspeți de seamă, înalte fețe bisericesti dar și demnitari ai statului și acest lucru m-a făcut să fiu mândru din nou de comunitatea pe care o reprezint. Ce m-a bucurat enorm a fost să văd la acest eveniment pe dumneavoastră, locuitorii orașului de toate confesiunile. Vă spun cu sinceritate că nu am fost surprins pentru că știm deja că Deta este un model de conviețuire a diverselor etnii și confesiuni. Nu în ultimul rând vreau să vă spun că mai avem un motiv să fim mândri de orașul nostru care odată cu sfințirea bisericii sârbești a devenit singura localitate din Banat care găzduiește în bună pace și înțelegere cele trei mari biserici catolică, ortodoxă română și ortodoxă sârbă sigur alături de bisericile neoprotestante. Putem spune din nou că Deta este la înălțime!

Debut de an școlar încărcat de emoții

Toamna a sosit și în acest an, cu alaiul ei de arome și de fructe proaspete, cu simfonia de culori și de glasuri vesele de copii care, sub sunet de clopoțel și sub atenta supraveghere a părinților, pășesc pe treptele școlii. Unii vin la școală pentru prima dată în viața lor; mici, cu obrăzorii rumeni și cu scipiri în ochii lor jucăuși, privesc cu atenție tot ce văd în jur, pentru a imortaliza pentru totdeauna în inimile lor clipele unui nou început. Pentru ei totul e nou: școala, vocea doamnei director, blânda doamnă învățătoare, ademenitoarele manuale. Aceștia pășesc cu o emoție numai de ei cîntată, într-un necunoscut cald, care promite multe surprize frumoase. Alții, cei mai mari, revin la școală. Poartă și ei emoții felurite pe tămplile lor de adolescenți, dar diferite de ale celorlalți. Pentru aceștia din urmă, este emoția revederii cu profesorii, cu colegii și cu școala în care unii vin pentru ultimul an. Pe TOȚI aceștia, ea, îndelung răbdătoarea ȘCOALĂ îi primește cu brațele deschise, le zâmbește cu complicitate și îi îndeamnă să ia loc în băncile, care, de acum, le vor fi prietene tăcute.

La Liceul Tehnologic "Sf. Nicolae", Deta, începutul de an școlar a fost învăluit de emoții și de multe zămbete. Careul festiv a fost moderat de doamna directoare Ioana Miloș și a început luni, 5 septembrie, la ora 9, la Gimnaziu, la ora 10, la liceu și la ora 11 în satul Opațița. Cu mic cu mare, cu părinți, cu bunici, curțile celor trei școli s-au umplut repede de bucurie și de flori, în așteptarea cadrelor didactice. "Vă recomandăm să învățați pentru viață, nu pentru notă", a fost îndemnul doamnei directoare, care i-a asigurat pe elevi de întreaga susținere a cadrelor didactice, în noul lor drum spre cunoaștere. Totodată, doamna directoare a ales să aducă mulțumiri și recunoștință Primăriei Orașului Deta care și-a adus contribuția la lucrările de renovare și de modernizare a unor spații din cadrul Liceului Tehnologic. De altfel, și domnul primar al orașului Deta, domnul Petru Roman, a ținut să îi asigure pe cei prezenți în curtea școlii de suport și de colaborare permanentă, între cele două instituții.

Anul acesta școlar aduce și unele noutăți, astfel: potrivit structurii anului școlar 2022-2023, publicată în Monitorul Oficial, aprobată prin Ordinul ministrului Educației nr. 3505/31 martie 2022, anul școlar 2022-2023 are o durată de 36 de săptămâni. Organizarea anului școlar nu mai conține cuvântul semestru, dar apare în ordinul de ministru expresia „modul de învățare”. Potrivit structurii publicate, sunt 5 astfel de module, fragmentate cu 5 vacanțe.

Le dorim succes tuturor școlarilor mici și mari și un an plin de bucurii! **(Profesor, Alina Popescu)**

Rezultate excelente pentru absolvenții de liceu din Deta

Toamna se numără bobocii și... premiile. Generația de absolvenți care tocmai a încheiat liceul, în vara anului 2022, a fost, de departe, o generație "altfel", supusă încercărilor de toate felurile, printre care și învățământul on-line, impus de contextul pandemic. Dar, cum celor bine pregătiți, niciun obstacol nu le stă în cale, și foștii noștri elevi au dovedit calități deosebite care i-au ajutat nu doar să promoveze cu succes examenul maturității, ci și să fie admiși la facultăți de prestigiu din țară. Printre rezultatele deosebite, îi menționăm pe elevii: Laurențiu Bura (diriginte Daniel Sandu), care a fost admis la Academia de Poliție din București, primul, la secția pe care a concurat, Miroslav Maletici și Mădălin Ghilezan (dirigintă Mioara Iacob), ambii admiși cu succes la Facultatea de Automatică și Calculatoare a Universității Politehnica din Timișoara, Adelina Preda (dirigintă Nicuța Spătareanu), admisă, în vara aceasta, la Facultatea de Economie și de Administrare a Afacerilor (FEAA).

Alături de aceștia, merită menționați și elevii: Bogdan Ivăneșei, Nicolae Stanciu, Patrik Tapanov, care au ales să urmeze cursurile Facultății de Inginerie Electrică, dar și Răzvan Glăvan, care a optat pentru Facultatea de Construcții, ambele, facultăți din cadrul Universității Politehnica din Timișoara. Amelia Peto a ales Pedagogia învățământului primar și preșcolar, Flavia Bună, Facultatea de Administrație Publică, Lavinia Buna, Facultatea de Educație Fizică și Sport, Izabela Kovacs, Facultatea de Științe ale Comunicării, Bianca Zomboraș și Kassandra Pașca, Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară a Banatului, alături de aceste câteva nume, fiind și altele de absolvenți cu care ne mândrim și care acum sunt studenți, de asemenea, la facultăți de prestigiu.

Le urăm succes tuturor absolvenților, iar noi ne pregătim de un nou an școlar, sperăm la fel de rodnic în rezultate.

Ansamblul Sveti Nikola Deta la Maratonul Folclorului Sârbesc

Odată cu reluarea activităților culturale în orașul Deta ansamblurile Centrului Cultural par a înflori tot mai bogat, drept urmare aceștia sunt solicitați să participe la tot mai multe manifestări culturale, fiind însemnați promotori ai patrimoniului cultural al orașului Deta. Astfel, sâmbătă 17 septembrie, după participarea la sfințirea bisericii ortodoxe sârbe în locul natal, grupa centrală de tineri ai ansamblului "Sveti Nikola", a participat la tradiționalul eveniment Maratonul Folclorului Sârbesc acolo unde dansurile și cântecele tradiționale și autentice specifice sârbilor din România sunt la loc de cinste, și care s-a desfășurat la "Sala Capitol" a Filarmonicii Banatul din Timișoara. Acest festival este unul din cele mai importate evenimente culturale organizate de Uniunea Sârbilor din România, atât datorita anvergurii sale prin participarea a 11 ansambluri folclorice sârbești din România, cât și pentru promovarea culturii, dansului și cântecului sârbilor din România. Astfel, ansamblul nostru a participat în cadrul festivalului ca una dintre cele 11 fotografii ale Uniunii Sârbilor din România, și ca reprezentant al orașului Deta, prezentând două coregrafii: "Ivansko cvece", în traducere "Flori de sânzăiene", reprezentând dansuri din Zona Backa, și "Zelen bagrem udara", în traducere "Băgrinul verde lovește", reprezentând dansuri din Banat. Momentele prezentate de cei peste 20 de dansatori au atins sufletele publicului numeros prezent în sală, stârnind multă emoție dar și multă căldură, aceștia fiind profund aplaudați de către public și ceilalți colegi care i-au susținut cu mult drag, fapt care dovedește că ansamblul nostru este foarte cunoscut și a legat de-a lungul existenței sale strânse prietenii, ceea ce pentru orașul nostru este un beneficiu în promovarea sa. Le mulțumim membrilor ansamblului pentru toată truda și efortul

depuse în conturarea culturii orașului Deta și îi asigurăm de toată mândria noastră pentru frumusețea pe care o emană prin devotamentul pentru actul artistic pe care ni-l dăruiește nouă și oamenilor care îi îndrăgesc. (Diana Božić)

Centrul Cultural în vizită la Glogonj

Am putea spune cu ușurință faptul că prietenia este brățara care încununează și leagă cele mai frumoase sentimente împărtășite de către oameni. Acest lucru a fost resimțit duminică, 18 septembrie, în satul Glogonj din Serbia, unde Centrul Cultural al orașului Deta a participat, la invitația Societății Culturale Artistice "Veselia", la Festivalul Românilor din

Glogonj, întregind astfel, strânsa prietenie legată de cele două localități. Centrul Cultural a fost reprezentat de către Ansamblul de Dansuri Populare Românești, oferind publicului numeros în cadrul spectacolului atât cântece autentice din folclorul bănățean, interpretate de către solista Sara Peter, cât și dansuri populare tradiționale din pusta Banatului, oferite de către grupa de tineri dansatori ai ansamblului românesc, a cărei coregrafie este semnată de către Cristina Gârbici și Raul Lazăr, coregrafi ansamblului și dansatori profesioniști ai Ansamblului Banatul. Momentul oferit de către reprezentanții Centrului Cultural a fost răsplătit cu ropote de aplauze călduroase apreciind astfel munca, efortul și bucuria transmisă de actul lor artistic, dovedindu-se încă o dată că sunt adevărați promotori ai culturii orașului Deta. Frumusețea evenimentului a constat în participarea a numeroase ansambluri folclorice atât din Serbia, cât și din România, creând împreună un spectacol extraordinar. Totodată în cadrul evenimentului a avut loc o expoziție de obiecte tradiționale și specifice românilor din Glogonj, precum și o expoziție de prăjituri realizate de către gospodinele din sat după rețete vechi și autentice din rețetarul bunicilor și străbunicilor, care s-au dovedit a fi extrem de aspectuoase dar mai ales imens de gustoase, reușind să ne transpună în frumoșii ani ai copilăriei fiecăruia dintre noi. Iată că în acest fel, odată cu reluarea activității culturale în orașul Deta, se mențin legături strânse formate în mulți ani, reușind totodată a fi promovat și valorificat patrimoniul folcloric al orașului Deta și peste graniță, aducând mândrie orașului Deta. (Diana Božić)

Ansamblul Margareta, invitat în Serbia

Ansamblul de dansuri populare maghiare Margareta a fost invitat să participe, în cadrul unui program cultural festiv, la inaugurarea Centrului Comunitar al Maghiarilor din Ostoicevo. Evenimentul a avut loc la sfârșitul lunii august, în Ostoicevo, un sat care aparține comunei Čoka, comună din Serbia înfrățită cu Orașul Deta. Dansatorii au avut deosebita onoare să prezinte o suită de dansuri populare maghiare reprezentative comunității maghiare. Cu o coregrafie realizată de Telbisz Attila, artiștii nostri au strălucit, de la cei mai mici la cei mai mari, în fața publicului, performanța lor fiind răsplătită cu multe aplauze și aprecieri. Este o onoare pentru Ansamblul Margareta să primească invitații de peste hotare și să fie susținut de administrația locală să participe la evenimente culturale-artistice internaționale, în cadrul cărora sunt promovate tradițiile, obiceiurile și dansul popular maghiar. (Clara Stanciu - coordonator artistic).

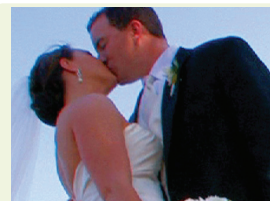
Festivalul motocicliștilor la Deta

O nouă ediție a Festivalului Moto din Deta a avut loc zilele trecute în orașul nostru. Organizat de Clubul Moto Corsarii Deta în colaborare cu Primăria și Consiliul Local Deta evenimentul a fost și în acest an o reală reușită după perioada de pauză impusă de pandemia de coronavirus. Au participat cluburi de motocicliști din Timiș, Maramureș, Roman dar și de peste hotare din Austria, Germania, Ungaria, Croația și Serbia. Peste 200 de motocicliști și-au dat întâlnire la acest festival care a devenit deja o tradiție pentru orașul nostru. Participanții au fost așteptați în Parcul Anton Kratzer cu o gustare tradițională, pâine în ou și după ce și-au potolit puțin foamea au participat la parada motocicliștilor pe străzile orașului. Motoarele au atras

atenția oamenilor și motocicliștii au fost chiar apaludați pentru frumusețea și energia pe care le-au arătat în timpul acestei parade. Prima zi s-a încheiat în Parcul Anton Kratzer unde după cina cu fasole și ciolan motocicliștii și nu numai ei s-au bucurat de un concert rock cu formațiile Misery și Melmac Riders din Serbia. Un moment emoționant a fost recitalul de orgă și voce susținut de motociclistul Ziggy din Germania care a plecat în urmă cu mai mulți ani din Deta și acum s-a reîntors acasă pe două roți. A doua zi și ultima a festivalului a început cu un mic dejun copios după care motocicliștii și-au turat motoarele și au pornit spre casele lor cu promisiunea că vor reveni anul viitor în orașul nostru pentru o nouă ediție a acestui inedit festival.

CĂSĂTORII

♥ GABOR BENIAMIN-EDUARD și MIHAI

MARIANA-ESTERA-27.08.2022

♥ CÎRPACI MANUEL și MARIN

BIANCA-27.08.2022

♥ GHIOCA PANDELE-MUGUREL

și ION ROXANA-RODICA-27.08.2022

♥ MIOC CLAUDIU-ANDREI

și GRIGORESCU IONELA-
MĂDĂLINA-03.09.2022

♥ SCHEIN MIHAI și CĂLDĂRARU

CRENGUȚA-12.09.2022

♥ CÎRCIU COSMIN-MARIUS

și TOȚĂ LAVINIA-15.09.2022

♥ GOGOLINCA PETRU-ANDREI

și SAMOIĂ IASMINA-16.09.2022

♥ PASCU CRISTINEL-DANIEL

și CERISCIOLI STANCA-
VERONICA-17.09.2022

Le dorim

Casă de piatră!

Dumnezeu să îi odihnească în pace!

† MITROFAN GHEORGHE,
decedat la data de 10.09.2022 - 64 ani

† HAUSZLER ANETA,
decedată la data de 14.09.2022 - 85 ani

† HAIDU DĂNUȚ,
decedat la data de 18.09.2022 - 56 ani

† MIUCIN RADA,
decedat la data de 17.09.2022 - 72 ani

† PETROVICI REMUS-ALEXANDRU,
decedat la data de - 62 ani

Primăria orașului Deta
transmite familiilor
îndoliate, sincere condoleanțe!

Ziua

Pompierilor

la Deta

Ziua Pompierilor,
marcată în fiecare
an în data de 13
septembrie, a fost
sărbătorită în acest
an și la Deta.

În Parcul Anton
Kratzer a avut loc o
expoziție a tehnicii
de intervenții folo-
sită de pompieri.

Expoziția s-a
bucurat de succes
iar cei mici au fost
încântați să vadă
mașinile și apartura
folosită de pompieri.

Pompierii din Deta au un comandant nou

Joi, 25 august, a avut loc predarea-primirea comenzii Stației de Pompieri Deta. În prezența conducerii inspectoratului, a reprezentanților autorităților publice locale și a pompierilor din cadrul subunității de intervenție, a avut loc numirea pe funcția de comandant de subunitate a domnului GAVRILĂ Ionică-Denis.

Comunitatea din Deta dar și reprezentanții ISU Timiș i-au transmis mulțumiri domnului locotenent DAN IONUȚ, care, între anii 2019 și 2022 a ocupat funcția de comandant, desfășurându-și activitatea cu implicare, devotament și profesionalism.

Domnul sublocotenent Gavrila Denis, născut la data de 2 octombrie 1997 în Municipiul Calafat, este un tânăr absolvent, merituos, al Academiei de Poliție "Alexandru Ioan Cuza" - Facultatea de Pompieri. Din partea autorităților locale și a locuitorilor din Deta îi urăm „Bun venit!”, mult succes în cariera aleasă și suntem conștienți că, prin disciplină și perseverență, va reprezenta cu mândrie subunitatea de pompieri din Deta.

